

**ሀ.ወ.ሓ.ት. ናጽነትና እንተ ዘይትአምነልና
ከም ሶማሊላንድ ምኹንና ኔርና። ወይ ጉድ !!!!!**

እዚ ኣርእስቲ ሂሳብ ዘለኹ ፡ ገለ ኣሪትራውያን ምሁራትን ፡ ፖለቲካውያን ሓለፍትን ፡ ውድባትን ኮነ ካልኣት ሲቪላውያን ማሕበራትን መውጽኢ ኣፎም ኮይኑ ፡ ኣብ ዝኾነ ኣኼባትት እዘንና ዘጽምም ክትዕ ከካይዱ ንሰምዕ ኣሎና።

ነዚ ዘራጉድ ከኣ ካብ ትግራይ ንደቡብ ሰጊርካ ፡ ናይ ኣምሓሩ ፈሊጣውያን ዝብልዎ « ኣሪትራ ከኢትዮጵያ የተገነጠለች ወያኔ ስልጣን በነብሩበት ጊዜ ስለ ፈቀዱ ነው » ዝበሃል ኣሎ።

ሳልሳይ ኣሎ፡ ዋያነ ነዞም መወዳደርቶም ኣምሓሩ ክኸሱ ከለዉ፡ ምኒሊክ ንኣሪትራ ናብ ጣልያን ሸይጥዎ ዝብሉውን ኣሎዉ።

ጉዳይ ህዝቢ ኣሪትራ ብዘይካ ንህዝቢ ኣሪትራ ንኻልእ ዝምልከቶ ስለዘይኮነ፡ ሕቶ ኣሪትራ ናይ ባዕዳዊ መግዛእታዊ ሕቶ ክንብል ከሎና ካብ ባዶ ነቂልና ዝተበግስና ኣይኮነን። ኣብ ሞንጎናን ኣብ ሞንጎ እታ ብሃይለስላሴ ትግዛእ ዝነበረት ኢትዮጵያን ፡ ሽሕ እኳ ናይ ህዝቢ ኣሪትራ ድልየት ኣይተሓተት እምበር፡ ብመሰረት ድንጋገ 390 A(V) ሕቡራት ሃገራት ዓለም ኣብ ፈደራላዊ ዝምድና ክንቀራረን ተገዲድና። ነዚ ፈደራላዊ ዝምድናዚ እቶም ናይ ሃይለስላሴ ወከልቲ ኣብ ሕ.ሃ.ዓ. (UN) ዝነበሩ ብዓሰርተ ኣጻብዕቶም ከቲሞሙሉ እዮም።

ኮይኑ ግን ንሃይለስላሴ እዚ ሕንጻጽዚ ኣብ እዘኑ ኣይተሰቁሮን። እኳ ደኣ ነቲ ፈደራላዊ ሕንጻጽ ከይተጀመረ ኣምከኖ። ኣሪትራ ናቲ ከም ዝኾነት ብኢትዮጵያዊ ወይ ሃይለስላሴያዊ ሕጊ ናቲ ምኻና ንምግላጽ ፡ ኣብቲ ብ1955 ዝገበሮ ምምሕያሽ ቅዋሙ ኣብ ዕንቀጽ 1. The Empire of Ethiopia comprises all the territories, including the ilands and the territorial waters, under the sovereignty of the Ethiopian Crown. Its sovereignty and territory are indivisible. Its territories and the sovereign rights are inalienable. All Ethiopian subjects, whether living within or without the Empire, constitute the Ethiopian people. the revised constitution of ethiopia 4

november 1955

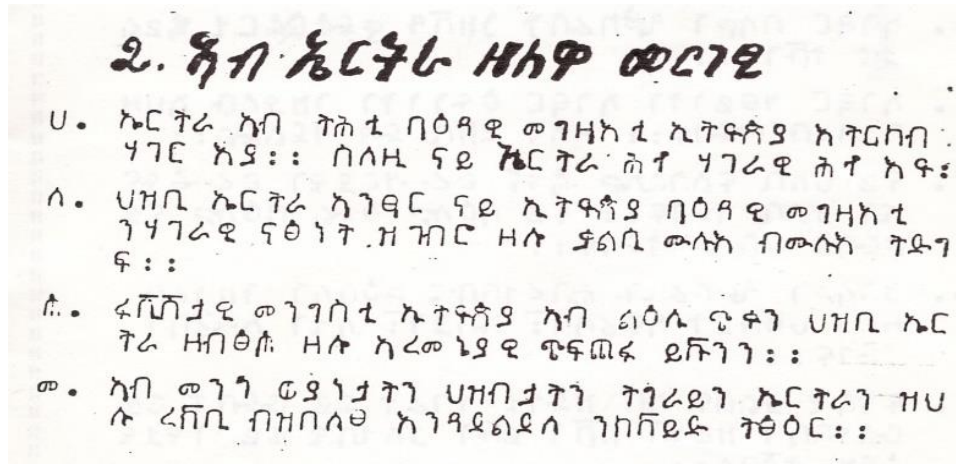
ኣሪትራግዝኣቲምኻናኣስፈረ። ኣብ 1962 ዓ. ም. ድማ ሕጋዊ ምጽንባር ዝብል ናይ ኣምሰሉ ምፍራስ ፈደረሽን ኣካየደ።

ንሕና ከም ኣሪትራውያን ፈደረሽን ከም ዘይተተግበረ ንሕ.ሃ.ዓ. ንምርዳእ ዘይገበርናዮ ጻዕሪ ኣይነበረን። እንተኾነ ሕ.ሃ.ዓ. ምስማዕ ኣብዮሙና ጥራሕ ዘይኮነ፡ ግፍዕታት ሃይለስላሴ ተወሲኩዎ፡ ህዝቢ ኣሪትራ ብረት ኣልዒሉ ክቃለስ ተገዲዱ። ኣብ 1991 ዓ.ም. ተዓወቱ።

ነዚ ዓወትዚ ንምርግጋጽ ግን ሕጋዊ ስጉምቲ ዝተወሰደ እንተሃልዩ፡ እቲ ኣብ 1993 ዝተገብረ ህዝባዊ ሪፈረንድም ጥራሕ እዩ። ጉዳይ ምፍራስ ፈደረሽን ናብ ሕ.ሃ.ዓ. ቀሪብና ዘይሕጋውነቱ ከነረድእን ወይድማ ክንከሰስን ኣይተረኽብናን ከምኡውን ኣይፈተንናን። እቲ ዘገርም ድማ እቲ ኣብ ልዕሊ ሕብረተ ሰብና ዝተገብረ ማእለያ ዘይብሉ ግፍዕታት ግደፍዶ ካሕሳኡ ክረክብ ፡ ዋላውን ኣብ ጸብጸብ ኣይኣተወን።

ንፍቶ ንጽላእ እቲ ወያኔ ዝመርሖ ኢ.ሂ.ወ.ደ.ግ. መሪሕነት፡ ነቶም ግፍዓውያን ተኸታታልቲ መንግስታት ኢትዮጵያ እዩ ተኪኡ። ስለዚ ኩሉ እቲ ሃይለስላሴ ይኹን ደርጊ ዝውክሎ ዝነበረ ጉዳያት ብሓላፍነት ዝወሰደ ከም ምዃኑ መጠን፡ እቲ ኣብ ኣሪትራ ዝተፈጸመ ገበናት ክስከሞ ዝነበረ እዩ። እዚ ማለት ሰራዊት ኢትዮጵያ ካብ ኣሪትራ ተጸራሪጉ ምስ ወጽኦ፡ ኣብ ሞንጎ ኣሪትራን ኢትዮጵያን ዝግበር ናይ ውግእ ገበናት ዝተፈጸመ ህዝባዊ ግፍዕታት፡ ዝጠፍኦ ንብረት፡ኮታስ ኩሉ እቲ ድሕሪ ውግእ ክግበር ዝነበሮ ኣብ ጣውላ ኮፍ ኢልካ ክዝተየሉ ዝነበረ ጉዳያት ኣይተኻየደን።

እታ ሓንቲ ዝተባህለት ወያነ ኣብ ስልጣን ምስ መጽኡ ናጽነትና ኣሚናምልና። ብወገን እቲ መሪሕነት ኣሪትራ ድማ ናብ ህዝቢ ቀሪቡ፡ ውግእ ተወዲኡዮ፡ ንተሓሳስቡ ምክንያት የለን፡ የሕዋት ኢና፡ ንሕና ክንዮ ዶብ ኢናን ሓሰብ እምበር ክንከሓስ ኣይኮናን ዝብል መግለጺዮ ኔሩ።

እታ መብዛሕትኦም ደለይቲ ፍትሒ ዝገልጽዎ ዘለዉ እዛ ኣብ ላዕሊ ዘላ ጽሕፍቲ ቅዳሕ ናይ ህ.ወ.ሓ.ት. ኣብ 1971 ዓ.ም.ኢ. ዝገበርዎ ጉባኤ ፡ ኣብ III ምዕራፍ ኣብ ትሕቲ ህ.ወ.ሓ.ት. ኣብ ኣገደሰቲ ሕቶታት ዘለዎ መርገጺ ዝብል ዝተወሰደ መርገጽ እዩ።

ኣብዚ ክንዕዘቦ ዘሎና ህ.ወ.ሓ.ት ኢትዮጵያ ከም ባዕዳዊት ገዛኢት ክገልጹ ከለዉ፡ ጉዳይ ኣሪትራ ሃገራዊ ሕቶ ኣንጻር ባዕዳዊት ኢትዮጵያ እዩ። እንተኾነ ኣብ 1993 ወያነ ናይ ኢትዮጵያ መሪሕቲ ምስ ኮነ፡ እቲ ብመንግስታት ኢትዮጵያ

ዝተገብረ ግፍዒ ረሲያም ሓላፍነት ከስከሙ አይደለዩን። ብ « ርእሰ ውሳኔ ናይ አሪትራ ንኣምን » እዮም ተኪአሞ።

እዞን ቃላት እዚአን ከም ቅዱሳት ቃላት ተወሲደን፣ ከም ብሳላ ወያነ ልዑላውንትና ዝጨበጥና ገርካ ዝዘረብ ዘሎ። ወይ ከምቲ መብዛሕትኦም ደለይቲ ፍትሒ ዝብልዎ « ወያነ ብልጫ ዘላቶም ኣብ ናጽነትና ምእማኖምዮ ። » እቲ ምኽንያት ዝወሃብ ድማ ዓለም አይምፈለጠትናን ኔራ፣ ከምተን ኣብ ብዙሕ ኩርናዓት ዓለም ዘለዎ ሃገራውነተን ዘይተፈለጠለን ምኽንያት ኔርና ይብሉ። ከም ኣብነት ዝጥቀሳ ድማ፦

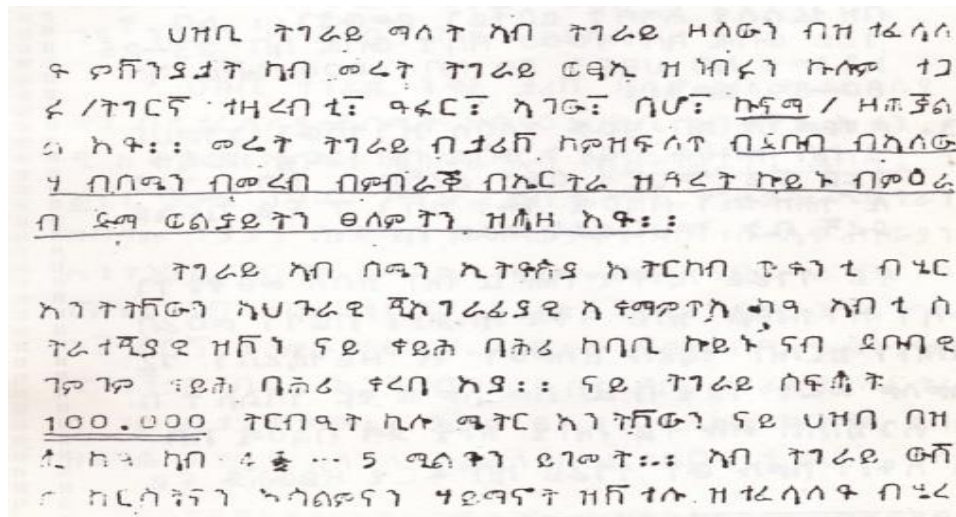
1. ሶማሊላንድ ዝነበራ ውህደት ምስ ሞቓዲሾ
2. ናይ ምዕራባዊ ሳሃራ ብማርኮ ዝተገብጠት
3. ታይዋን ቻይና ናተይ እያትብላ
4. ናይ ፍልስጤኦም ጉዳይ ወዘተ.....

ናይዞን ሃገራት እዚአን ጉዳይ ምስ ናይ አሪትራ ዘራኽብ የብሉን። ጉዳይ አሪትራ ኣብ ሕ.ሃ.ዓ. ዓብይ ሰነድ ዝሓዘ መዝገብ ኣሎ። ነዚ መዝገብ ገንጺልካ ፣ ነጻነትካ ጨቢጥካ፣ ብዛዕባ ልኡላውንተካ ኮነ ዝተገብረ ግፍዕታት ክትማገግተሉ ዘይትኸእል ምኽንያት፣ ሕምቀትና እንተዘይ ኮይኑ ዋላ ሓንቲ የለን።

እቲ ዝገርመኒ ግን ንደቅና ብዛዕባ ቃልስና እንታይ ኢና ክንነግሮም? አሪትራ ኣካል ኢትዮጵያ ነራ ተገንጺላድዩ? ስለምንታይ ኢና ን30 ዓመት ዝደመና? እንታይ ስጉምቲ ተወሲዶ ናይቲ ኩሉ ግፍዕታት ዘንነፈ? ወዘተ.... ዝብል ሕቶታት ምምላስ ከድሊዩ። በጃኹም እቶም እዚ ትዛረቡ ዘለኹም ነቲ ዝተገፍዐ ህዝብና ቊሊሕ በልዎ።

ክምልኣልኩም ንኡሽተይ፣ ወያነ አሪትራ ካበይ ናበይ ኢሎምዮም ዝሪኡዎ ነሮምን ዘለዉን? እዚ ሕቶዚ ምስ እነቕርብ፣ ወያነ ዶብ ክሕንጽጽ ይደልዩ ኣይነበሩ። ሕጂ እንተኾነውን ኣይደልዩንዮም።

ነዛ ውሳኔ ናይ 1978 ጉባኤ ናቶም ንርኣ።

ኣብዛ ሕንጻጸም ሰቲትኣ ይጠቕሱንዮም መረብዮም ጠቐሶም። እዚ ባድመና ዝብልዎ ማለትዮ። ናብ ደቡባዊ ገማግም ቀዱሕ ባሕሪ ቀረባ እያ። እንታይማለትዮ።

ሰናይ ንባብ። ነዚ ዝገበርኩዎ ሓተታ ክረዳዳእ ዝድሊ ሰብ ቅሩብ ምዃነይ ክገልጽ እፈቱ።

ብርሃነ ረዳ (ባቡረይ)